

«Қазақстанның ежелгі заман тарихы» пәні бойынша БӨЖ тақырыптары

1. Ежелгі Қазақстан тарихы бойынша археологиялық деректер.
2. Ежелгі палеолиттік тұрақтар.
3. Қола дәуірінің негізгі кезеңдері, тарихи қорытындысы.
4. Сақтардың үш тобы айтылатын ежелгі деректер.
5. Ғұндардың қоғамдық құрылымы.
6. Үйсіндер шаруашылығының ерекшеліктері.
7. Қаңлы халқы туралы Қытай деректеріндегі тұжырымдар.
8. Палеолит дәуірінде ежелгі адам еңбек құралының түрлері.
9. «Неолиттік төңкеріс» мәні, сипаты, ерекшелігі.
10. Ботай мәдениетінің негізгі ескерткіштері.
11. Қазақстандағы мезолит дәуірінің ескерткіштері.
12. Неолит дәуірінде тас өңдеу технологиясының дамуы.
13. Ежелгі адамдар тасты үшкірлеуді, кесуді, тесуді үйренуі.
14. Рулық құрылыстың тууы мен матриархаттық рулық қоғамның дамуы.
15. Ер адамдар үстемдігінің артуы, матриархат орнына патриархаттың келуі.
16. Неолит өнерінің көптүрлілігі: саз балшық ыдыстардағы өрнектер, жартастағы суреттер.
17. Қазақстан тайпаларының шаруашылығы мен тұрмысындағы өзгерістер.
18. Малды бағып өсіру, жайылымдық жерлерді пайдалану, көшпелі мал өсірушілікке ауысу.
19. Орталық Қазақстандағы Андронов мәдениетінің даму кезеңдері Беғазы-Дәндібай мәдениеті туралы ұқсастықтар мен айырмашылықтар.
20. Мүлік теңсіздігі, жеке отбасының пайда болуы, тайпалық үстем топтың бөлініп шығуы.
21. Археологиялық ескерткіштер, тасқа салынған суреттер (петроглифтер) Тасты бұлақ, Атасу, Таутары, Таңбалытас, ежелгі қалашық Арқайым т.б. ерекшеліктері.
22. Қола дәуірінде Қазақстан жерінде өмір сүрген адамдардың қоғамдық құрылыс мәселесі.
23. Неолиттік тұрақтары, орналасуы, төрт топқа бөлінуі.
24. Андрондықтардың этникалық шығу тегіне қатысты болжамдар.
25. Сақ тиграхаудалардың басты этнографиялық ерекшеліктері.
26. Ежелгі Қазақстан тарихы бойынша жазбаша және ауызша деректер.
27. Керамика. Қола қорыту өндірісінің жоғары дәрежесі мен қолөнершілер мамандығының бөліну мәселесі.
28. Қаңлылардың зерттелген археологиялық ескерткіштері.
29. Ғұндардың қоғамдық құрылымы.
30. Археологиялық ескерткіштер, тасқа салынған суреттер (петроглифтер).
31. Неолит дәуіріндегі еңбек құралдары.
32. Энеолит дәуіріндегі қоныстары.
33. Ғұндардың әскери жорықтары.
34. Үйсіндер шаруашылығы.

35. Қазақстан аумағын мекендеген сармат тайпалары.
36. Беғазы-Дәндібай мәдениетінің ерекшелігі.
37. Тасмола мәдениетінің ескерткіштері.
38. Сақ мифологиясы.
39. Ежелгі Қазақстан тарихы бойынша қытай деректеріндегі деректер.
40. Ғұндардың сыртқы саясаты.
41. Ғұн, үйсін, қаңлылардың шаруашылығындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтары.
42. Шығыс Қазақстан археологиялық экспедициясының бірінші жетекшісі.
43. Қаңлылардың экономикасындағы Ұлы Жібек жолының маңызы.
44. Андрон мәдениеті ескерткіштерінің кезеңдеуі мен жіктелуі.
45. Қола дәуірі тайпаларының жерлеу дәстүрі.
46. Қазақстан аумағын мекендеген сақ тайпалары.
47. Тарих ғылымында андрон мәдениетінің пайда болуы.
48. Қола дәуірі тұрғындарының өмірінде мал шаруашылығы мен металлургияның дамуы.
49. Тас өңдеудің «жарып түсіру техникасы» мен «малтас мәдениеті» ортақ белгілерінің ұқсастықтары мен айырмашылықтары.
50. Қазақстан аумағындағы мезолит ескерткіштері.
51. Алғашқы адамдар арасындағы қоғамдық қатынастардың даму кезеңдері.
52. Қаратау өңірінің палеолиттік тұрақтары.
53. Шығыс Қазақстанда табылған палеолиттік тұрақтар.
54. Сақтардың тайпалық одақтарына қатысты жазба мәліметтер: «Тарих атасы» Геродот, Страбон, Ксенофонт, Птоломей, Ахаменидтік (ежелгі парсы) сына жазбалар.
55. Андрондықтардың керамиканы дайындау әдістері.
56. Сақтардың тарихын оқып үйренудегі ежелгі ирандықтардың қасиетті кітабы «Авеста».
57. Сақ одағындағы тайпалар және олардың орналасу ареалы: тиграхауда, парадарайя сақтары, массагеттер, Батыс Қазақстан аймағын мекендеген сармат-савроматтар.
58. Тас дәуірінің өнері.
59. Қыш ыдыстарын жасаудың тәсілдері.
60. Нұра кезеңі тайпаларының жерлеу дәстүрі.
61. "Тарихқа дейінгі" ұғымның ғылымға енгізілуі.
62. Адамның пайда болуы (антропогенез).
63. Африка және Азия территорияларындағы негізгі антропологиялық жаңалықтарды (олдувей ескерткіштері, синантроп адамы).
64. Қазақстан палеолитінің зерттелу тарихы.
65. Ежелгі адамдардың Қазақстан территориясын қоныстану уақыты.
66. Х.Алпысбаев жетекшілігімен Оңтүстік Қазақстандағы Қаратауда ашылған ежелгі палеолиттік тұрақтарды (атауы, хронологиясы).
67. Төменгі палеолит ескерткіштерінің табылуы.
68. А.Г.Медоевтың Батыс Қазақстан мен Балқаштың Солтүстік жағалауына жүргізген жұмысы.

69. Орталық Қазақстанда жүргізілген зерттеулер және Ж.Таймағамбетовтың басшылығымен зерттеген экспедиция нәтижелері.
70. Ерте тас ғасыры тұрақтарының ең көне ескерткіштерінің табылған жері.
71. Табиғат жағдайлары мен еңбек құралдарының әсерінен шаруашылықта болатын өзгерістердің археологиялық деректермен дәлелденуі.
72. Садақ пен жебенің пайда болуы.
73. Тас еңбек құралдары: микролиттер мен макролиттер.
74. Тобыл, Нұра, Ертіс өзендері жағалауларынан табылған мезолиттік археологиялық ескерткіштер.
75. Жаңа тас ғасыры «Неолит революциясы».
76. Қазақстандағы неолит Қара үңгір тұрағы.
77. Батыс Қазақстан территориясындағы Келтеминар мәдениеті мен Орталық Қазақстандағы Атбасар мәдениеті.
78. Орталық Қазақстандағы Атбасар мәдениеті мен Торғай жырасындағы Мақанжар мәдениеті.
79. Торғай жырасындағы Мақанжар мәдениеті мен Батыс Қазақстан территориясындағы Келтеминар мәдениетін салыстырмалы анализ.
80. Энеолиттегі Ботай мәдениеті. (В.Ф.Зайберттің зерттеулері).
81. Темір дәуіріндегі тайпалардың мал шаруашылығы.
82. Үйсіндердің қоғамдық құрылымы.
83. Қаңлылардың экономикасындағы Ұлы Жібек жолының тармақтары.
84. Қаңлылардың дүниетанымындағы нанымдар мен сенімдер.
85. «Алтын адам» табылған Есік қорғаны және оны зерттеуге үлес қосқан ғалымдар. З.Самашевтің басшылығымен жүргізілген экспедицияның нәтижелері (Берел қорғаны) туралы тәжірибе.
86. Сарматтардың шаруашылығы.
87. Сақтардың саяси тарихы мен көрші мемлекеттермен қарым-қатынасы: Ассирия, Мидия, Парфия, Иранмен байланысы.
88. Парсы патшалары Дарий, Кирмен соғыстары туралы, Александр Македонскийдің сақ жеріне жорықтары.
89. Андрон мәдениеті ескерткіштерінің кезеңдеуі мен жіктелуі.
90. Сақтардың тарихын зерттеудегі археологиялық ескерткіштер: Бесшатыр, Тасмола мәдениеттері, Шілікті обалары.